

ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

DOI: 10.32620/cher.2019.4.02

Постановка проблеми. У статті наводяться авторські підходи щодо специфічності оцінювання інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств, оскільки вони виробником соціально значущої продукції і мають підтримувати національну безпеку країни у сфері охорони здоров'я. *Метою статті* є виявлення особливостей оцінювання інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств та удосконалення методики її визначення. *Об'єктом дослідження виступає* процес оцінювання інвестиційної привабливості. *Методи використані у дослідженні* Методологічною основою дослідження стали способи і принципи наукового пізнання, загальні та спеціальні методи, прийоми що використані при обґрунтуванні доцільності означення специфічності оцінювання інвестиційної привабливості підприємств фармацевтичної галузі. *Гіпотеза дослідження.* Основною гіпотезою дослідження стало припущення, що виробництво фармацевтичних підприємств має орієнтуватися на сучасні проблеми охорони здоров'я, що визнані в усьому світі, а саме на зменшення рівня смертності, підтримання профілактичного лікування населення та подовження тривалості життя населення. *Виклад основного матеріалу.* Підкреслено, що в умовах обмеження фінансових коштів в діяльності вітчизняних фармацевтичних підприємств, слід спиратися на оновлення системи фінансового регулювання в країні та спрямовувати свою діяльність на залучення усіх фінансових ресурсів, податкових пільг і т.п. Саме таким вимогам відповідає оцінка інвестиційної привабливості, що рекомендовано проводити на основі рейтингових зіставлень певної системи індикаторів та ґрунтується на розрахунку комплексного показника, який визначається як сума зважених репрезентативних коефіцієнтів, що характеризують різні аспекти ефективної діяльності та стійкості фінансового стану підприємства. *Оригінальність та практична значимість дослідження.* Використані методичні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості мають широкий прикладний аспект щодо застосування у інших галузях національної економіки та є оригінальними, з точки зору їх використання в умовах діяльності фармацевтичної промисловості. *Висновки та перспективи подальших досліджень.* Проведене дослідження доводить можливість передбачати ситуації щодо зниження рівня інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств, своєчасно виявляти негативні чинники впливу на рівень інвестиційної привабливості, які характеризують переважно прибутковість, наявність власного капіталу для подальших інвестицій, і є вирішальними для поліпшення управління інвестиційною привабливістю підприємств інших галузей економіки України.

Ключові слова:

інвестиційна привабливість, фармацевтичне підприємство, рейтинг, бальна оцінка, охорона здоров'я.

¹ **Калінеску Тетяна Василівна**, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри «Фінанси», Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна.

Calinescu Tetyana, Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of Finances Department National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute», Kharkiv, Ukraine.

ORCID ID: 0000-0003-4919-5788

e-mail: tetyana.calinescu@gmail.com

² **Безрукова Анастасія Сергіївна**, магістрант спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування», Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна.

Bezrukova Anastasia, Masters Degree of Finance, Banking and Insurance Specialty National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute», Kharkiv, Ukraine

ORCID ID: 0000-0002-5996-4440

e-mail: anastasibezr@gmail.com

EVALUATION OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS THE PHARMACEUTICAL ENTERPRISE

Formulation of problem. In the article authorial points about specificity of evaluation the investment attractiveness of pharmaceutical enterprises, because they are the producer of socially meaningful products and must support national safety of country at the sphere of health protection. *The purpose of the research* is an exposure of features the evaluation of investment attractiveness the pharmaceutical enterprises and improvement of methodology its determination. *The object of the research* The process of evaluation the investment attractiveness comes forward as an object of the research. *The methods of the research.* Methods and principles of scientific cognition, general and special methods are became methodological basis of research, that used for the ground of expediency the determination of specificity the evaluation of investment attractiveness the enterprises of pharmaceutical industry. *The hypothesis of the research.* In the basic hypothesis of research are became supposition, that the production of pharmaceutical enterprises must be oriented on the modern problems of health protection, that confessed in the world, like a diminishing the level of death rate, maintenance of prophylactic treatment the population and lengthening of life-span the population. *The statement of basic materials.* It is underline, that in the conditions of limitation the financial resources in activity of local pharmaceutical enterprises are need to updating the system of the financial adjusting in a country and to take at attention all financial means, what have enterprises like tax deductions and others. On the same requirements are recommended the grounding of estimation the investment attractiveness, in the basis of which are founding the rating comparisons of the certain system of indicators and also is calculating the complex index, what is determined as a sum of the self-weighted representative coefficients, that characterize the different aspects of effective activity and firmness of enterprise financial state. *The originality and practical significance of the research.* The used methodical points to evaluation of investment attractiveness have the wide applied aspect of application in other industries of national economy and also are original, because it's using in the conditions of activity the pharmaceutical industry. *Conclusions and perspectives of further research.* The conducted research are lead the possibility to foresee situations, when can decline the level of investment attractiveness of pharmaceutical enterprises, to find negative factors of influence on the level of investment attractiveness, that characterize profitability, presence of property asset for further investments and decides for the improvement of management of enterprises the other industries of investment attractiveness Ukraine economy.

Key words:

investment attractiveness, pharmaceutical enterprise, rating, ball estimation, health protection.

ОЦЕНКА ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Постановка проблемы. В статье приводятся авторские подходы к специфике оценки инвестиционной привлекательности фармацевтических предприятий, поскольку они являются производителями социально значимой продукции и должны поддерживать национальную безопасность страны в сфере охраны здоровья. *Целью статьи* является выявление особенностей оценки инвестиционной привлекательности фармацевтических предприятий и усовершенствование методики ее проведения. Объектом исследования выступает процесс оценки инвестиционной привлекательности. *Методы, которые использованы в исследовании.* Методологической основой исследования стали способы и принципы научного познания, общие и специальные методы, при обосновании целесообразности специфичности оценки инвестиционной привлекательности предприятий фармацевтической отрасли. *Гипотеза исследования.* Основной гипотезой исследования стало допущение, что производство фармацевтических предприятий должно ориентироваться на современные проблемы охраны здоровья, которые определены во всем мире, а именно: уменьшение уровня смертности, поддержка профилактического лечения населения и увеличение продолжительности жизни. *Изложение основного материала.* Подчеркнуто, что в условиях ограничения финансовых средств в деятельности отечественных фармацевтических предприятий, следует обновлять систему финансового регулирования в стране и направлять деятельность на привлечение разных видов финансовых ресурсов, таких как налоговые льготы и тому подобное. Именно таким требованиям отвечает оценка инвестиционной привлекательности, которую рекомендовано проводить на основе рейтинговых сопоставлений определенной системы индикаторов и осуществлять расчет комплексного показателя, который рассчитывается в виде суммы взвешенных репрезентативных коэффициентов, которые характеризуют разные аспекты эффективной деятельности и стойкости финансового состояния предприятия. *Оригинальность и практическая значимость исследования.* Использованные методические подходы к оценке инвестиционной привлекательности имеют широкий прикладной аспект в отношении применения их в других отраслях национальной экономики и являются оригинальными, с точки зрения их использования в условиях деятельности фармацевтической промышленности. *Выводы и направления дальнейших исследований.* Проведенное исследование показывает возможности, связанные с выявлением ситуаций, снижающих уровень инвестиционной привлекательности фармацевтических предприятий,

своевременно обнаруживать негативные факторы, влияющие на уровень инвестиционной привлекательности, которые характеризуют преимущественно прибыльность, наличие собственного капитала для дальнейших инвестиций и показывает пути улучшения управления инвестиционной привлекательностью предприятий других отраслей экономики Украины.

Ключевые слова:

инвестиционная привлекательность, фармацевтическое предприятие, рейтинг, бальная оценка, здравоохранение.

Постановка проблеми. Розвиток фармацевтичної галузі України має стратегічно важливе значення, оскільки вона є одним з елементів забезпечення національної безпеки та виробником продукції високої соціальної значущості.

Наразі фармацевтична промисловість України є однією з найбільш швидкозростаючих та високоприбуткових галузей, та є лідером за темпами приросту обсягів продажу виробленої продукції. Проте, враховуючи погіршення стану здоров'я переважної більшої українців внаслідок вживання неякісних продуктів харчування, наявності шкідливих звичок, погіршення екологічної ситуації, необхідності жити в умовах постійного стресу, фармацевтична галузь змушена намагатися бути постійно інвестиційно привабливою для інвесторів. Звичайно, не всі фармацевтичні підприємства є однаково привабливими. Тому потенційні інвестори, що мають наміри вкласти власні тимчасові вільні кошти у розвиток фармацевтичних підприємств, насамперед, націлені на комплексне оцінювання інвестиційної привабливості, що є підґрунтям для прийняття подальших інвестиційних рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню різних аспектів інвестиційної привабливості підприємств та ефективності інвестиційної діяльності присвячено за останній час достатньо уваги як у

працях вітчизняних дослідників [1, 2, 3, 4], так і в авторських роботах [5, 6, 7]. Проте, не зважаючи на значні напрацювання у окресленій сфері, потребують подальшого розроблення, удосконалення і розвитку положення щодо оцінювання інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств та управління нею. Зокрема, виникає необхідність узагальнити різновиди інвестиційної привабливості, систематизувати фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, що впливають на неї, удосконалити методологію оцінювання та управління інвестиційною привабливістю фармацевтичних підприємств тощо.

Звідси, **метою статті** є виявлення особливостей оцінювання інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств та удосконалення методики її визначення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оцінювання інвестиційною привабливістю підприємств здійснюється з метою отримання додаткового притоку інвестицій. Порівняльний аналіз головних напрямів інвестування в розвинених країнах показує (рис. 1), що більшість інвестицій вкладається в охорону здоров'я та у розвиток фармацевтичного сектору. І Україна значно поступається у витратах на охорону здоров'я, не зважаючи на більш високий рівень смертності.

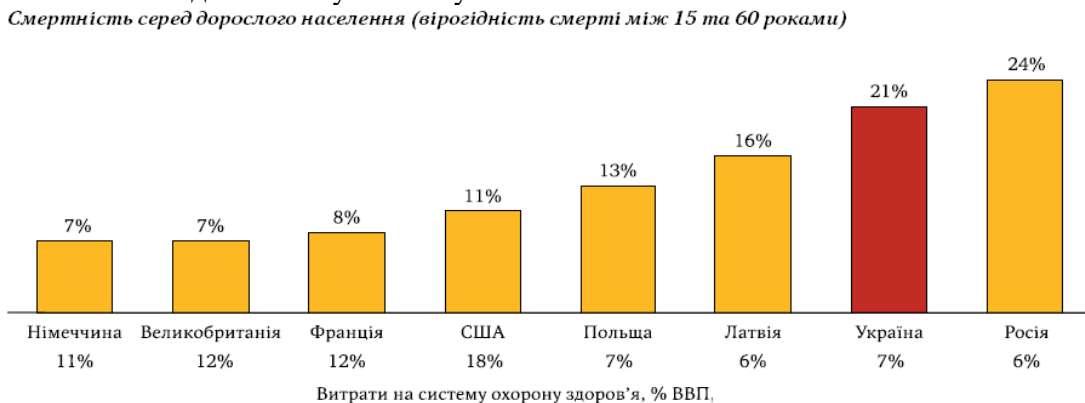

Рисунок – 1 Порівняння рівня смертності та витрат на систему охорони здоров'я в різних країнах світу
Джерело: [8, с. 12]

Авторами [8, с. 13–15] доведено, що високий рівень ранньої смертності призводить до значних втрат потенційного ВВП країни, який міг би бути створений особами, які помирають у працездатному віці. Вплив ранньої смертності на економіку оцінюється роками втраченого потенційного життя, що вказує сукупну кількість років, які громадяни країни прожили б, якби не вмирили зарано. Тобто цей сегмент охорони здоров'я націлює на необхідність розробки інноваційних фармацевтичних препаратів і відіграє важливу роль у покращенні здоров'я населення та основних показників життя. Саме міжнародна практика доводить, що інноваційні лікарські засоби є основним чинником підвищення тривалості життя, і складає 73% сукупного покращення у 30 країнах світу.

Фармацевтичні препарати є не єдиною причиною покращення рівня здоров'я. На рівень вдосконалення системи охорони здоров'я, впливають фактори, як поліпшення медичного обладнання, системи профілактичної діагностики, збільшення постачання медичних товарів та проведення освітніх кампаній для пацієнтів. Проте інновації у фармацевтиці дозволяють скоротити кіль-

кість днів перебування у лікарні приблизно на 1% на рік. А це ще раз підкреслює необхідність інвестицій в фармацевтичний сектор.

Безумовно, в Україні за основу існуючих напрямів інвестицій та стимулювання інвестиційної діяльності у фармацевтичній промисловості приймається передовий досвід розвитку фармацевтичного сектору інших країн. У якості найкращої практики, що доречно використати в Україні, можна виділити [8, с. 19–21]: досвід Сінгапуру, що є представником фармацевтичного ринку Азії та Ірландії – одного із найуспішніших учасників ринку Європи. Швидкий розвиток інноваційної складової фармацевтичної промисловості у Сінгаपुरі став можливим завдяки активній державній підтримки та створенню сприятливих умов на всіх етапах створення цінності у фармацевтиці, починаючи з винаходу нових лікарських засобів і, завершуючи, доступом до ринку. Виходячи із досліджуваних політичних та державних ініціатив, що були впроваджені у Сінгаपुरі та Ірландії на різних етапах виробничо-збутового процесу у фармацевтиці, можна запропонувати такі заходи щодо залучення інвестицій в Україну (табл. 1).

Таблиця 1

Орієнтовні заходи щодо залучення інвестицій у фармацевтичну промисловість України

Критерій	Дії
1	2
1. Введення та відкриття нових лікарських засобів	<ul style="list-style-type: none"> • Державне фінансування програм підтримки наукових досліджень у формі грантів; • Податкові стимули науково-дослідній діяльності, включно з правом віднесення до витрат 100 % витрат на наукові дослідження для цілей оподаткування; податкові кредити на науково-дослідну діяльність та звільнення від оподаткування доходів для об'єктів прав інтелектуальної власності, створених в Україні; • Державна підтримка розвитку кадрового потенціалу, у т.ч. програми стипендій та розвиток програм аспірантури та підвищення кваліфікації у співробітництві з промисловими підприємствами ; • Міцний захист патентних прав; • Налагодження стійкого партнерства між урядом та міжнародними фармацевтичними компаніями. • Розвиток інфраструктури для науково-дослідної роботи, шляхом створення мережі технопарків
2. Створення середовища для клінічних (прикладних) випробувань	<ul style="list-style-type: none"> • Узгодження нормативної бази клінічних випробувань з визнаними міжнародними правилами та найкращою практикою; • Розширення можливостей клінічних випробувань у сфері охорони здоров'я за допомогою державних програм та міжнародних грантів; • Податкові стимули для проведення клінічних випробувань; • Створення мережевої інфраструктури баз клінічних випробувань з метою підвищення спроможності у проведенні клінічних випробувань; • Постійний діалог між урядом та промисловістю щодо нормативної бази клінічних випробувань.

Продовження табл. 1

1	2
3. Розвиток виробництва	<ul style="list-style-type: none"> • Створення сприятливого середовища для інвестицій у виробництво, у т.ч.: <ul style="list-style-type: none"> – привабливого податкового режиму (зниження ставки податку на прибуток та надання податкових стимулів); – регуляторного клімату для прямих іноземних інвестицій (рівні умови для місцевих та іноземних інвесторів, відсутність обмежень на власність іноземних громадян, ліберальний режим обміну валют, тощо); • Розвиток інфраструктури, здатної підтримувати інноваційне виробництво.
4. Регуляторна політика	<ul style="list-style-type: none"> • Узгодження вимог реєстрації лікарських засобів з рекомендаціями Міжнародних організацій; • Забезпечення швидкого процесу затвердження нових лікарських засобів.
5. Доступ до міжнародних ринків.	<ul style="list-style-type: none"> • Широка мережа угод, що забезпечує доступ до великих та швидко зростаючих ринків фармацевтичних препаратів Європейського Союзу • Всебічне виконання прав інтелектуальної власності, у т.ч. захист: <ul style="list-style-type: none"> — патентних прав, включаючи перевірку наявності патентів та спеціалізація судів щодо роботи у цьому напрямі; — даних, що виконані у відповідності із вимогами ВОТ (всесвітньої організації торгівлі). • Контроль за дотриманням вільного ціноутворення.

Джерело: узагальнено авторами на підставі [8, с. 45–61]

Таким чином, у ситуації обмеження фінансових коштів у розбудову вітчизняної фармацевтичної промисловості, слід спиратися на оновлення системи регулювання в країні та спрямовувати на залучення податкових пільг як найефективнішого фінансового ресурсу. Саме таким вимогам відповідає оцінка інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств, що виконана за методикою Садекова А. А. та Лісової Н. А., які пропонують модель оцінки інвестиційної привабливості підприємств на основі рейтингових зіставлень певної системи індикаторів [9]. Рейтингова оцінка ґрунтується на розрахунку деякого комплексного показника, який розраховується як сума зважених репрезентативних коефіцієнтів, що характеризують різні аспекти ефективності діяльності та стійкості фінансового стану підприємства. При складанні рейтингу аналізуються дві групи фінансових показників, які характеризують інвестиційну привабливість. У першу групу об'єднані п'ять показників, що характеризують ефективність діяльності підприємств, а саме можливість отримання прибутку, й тим самим показують, що інве-

стори зможуть отримувати прибуток при інвестуванні коштів у підприємство. У другу групу входять п'ять фінансових показників, які характеризують платоспроможність підприємств або, іншими словами, опосередковано оцінюють імовірність повернення вкладених інвесторами коштів (табл. 2).

Згідно розробленому бальному оцінюванню параметрів інвестиційної привабливості (табл. 3) була проведена рейтингова оцінка інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств м. Харкова за визначеним переліком показників. Застосування даної методики оцінки дозволило визначити напрями змін показників інвестиційної привабливості, які слід провести у найближчі роки на фармацевтичних підприємствах міста (табл. 4).

Звідки витікає, що основними показниками, що наразі визначають інвестиційну привабливість фармацевтичних підприємств є підвищення рентабельності активів, рентабельності продажів, коефіцієнту автономії, а також коефіцієнту швидкої ліквідності.

**Рекомендовані показники для оцінювання інвестиційної
привабливості фармацевтичних підприємств**

Показник	Формула	Значення
1. Показники, що характеризують ефективність діяльності підприємства		
1.1. Рентабельність продажу, %	$R_{prod} = \frac{ВП}{ЧД} \times 100\%$ <p>де ВП – валовий прибуток; ЧД – чистий дохід .</p>	Доцільно використовувати для планування прибутку, який може отримати підприємство з кожної гривні реалізованої продукції.
1.2. Рентабельність активів, %	$Ra = \frac{ЧП}{A} \times 100\%$ <p>де А – середньорічна вартість активів</p>	Доцільність використання цього показника обґрунтовується тим, що він дозволяє оцінити ефективність використання всього майна підприємства (скупних активів) та його активів.
1.3. Рентабельність власного капіталу, %	$R_{вк} = \frac{ЧП}{ВК} \times 100\%$ <p>де ВК – власний капітал</p>	Оцінювання рівня інвестицій у власний капітал є найкращою оцінкою результатів господарської діяльності з точки зору отримання прибутку з вкладеного власного капіталу.
1.4. Рентабельність оборотних активів, %	$Roa = \frac{ЧП}{OA} \times 100\%$ <p>де OA – оборотні активи</p>	Оцінює ефективність використання оборотних активів, що впливає на величину отримання прибутку
1.5. Частка зносу основних засобів, %	$K_{zn} = \frac{\sum Z}{OЗ} \times 100\%$ <p>де Z – знос; OЗ – середньорічна вартість основних засобів</p>	Доцільність використання цього показника визначається характеристикою технічного стану основних засобів підприємства на момент вкладання інвестицій
2. Показники, що характеризують платоспроможність підприємства		
2.1. Коефіцієнт поточної ліквідності	$K_n = \frac{OA}{ПЗ}$ <p>де OA – оборотні активи; ПЗ – поточні зобов'язання.</p>	Доцільність його застосування характеризується тим, що він показує частину поточних зобов'язань, які підприємство зможе погасити, мобілізувавши свої оборотні активи
2.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	$K_{лив} = \frac{OA - Z}{ПЗ} = \frac{ДЗ + ПФІ + ГК}{ПЗ}$ <p>де ПФІ – поточні фінансові інвестиції; ДЗ – дебіторська заборгованість; ГК – грошові кошти та їх еквіваленти.</p>	Доцільність обґрунтовується здатністю показувати можливість погашення короткострокових зобов'язань за допомогою високоліквідних активів
2.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{лабс} = \frac{ПФІ + ГК}{ПЗ}$	Визначається необхідністю мати інформацію щодо погашення поточних зобов'язань за рахунок наявних грошових коштів
2.4. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними коштами, %	$K_{зоа} = \frac{OA}{ВК}$	Обґрунтовується необхідністю визначити частку власних коштів в покритті оборотних активів та рівень безпеки кредитора в процесі укладання кредитних угод.
2.5. Коефіцієнт автономії, %	$K_{авт} = \frac{ВК}{K}$	Визначається необхідність показувати частку власних коштів у загальній сумі джерел фінансування.

Джерело: розроблено авторами на підставі [3; 9].

Таблиця 3

Бальна оцінка параметрів інвестиційної привабливості підприємств

Показник	Оцінка			
	добре	задовільно	в межах допустимого значення	незадовільно
Рентабельність продажу, %	>20	5 – 20	0 – 5	-20 – 0
Рентабельність активів, %	>15	5 – 15	0 – 5	-10 – 0
Рентабельність власного капіталу, %	>45	15 – 45	0 – 15	-30 – 0
Рентабельність оборотних активів, %	>30	10 – 30	0 – 10	-20 – 0
Частка зносу основних засобів, %	<20	20 – 30	30 – 45	45 – 60
Коефіцієнт поточної ліквідності	>1,3	1,15 – 1,3	1 – 1,15	0,9 – 1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>1	0,8 – 1	0,7 – 0,8	0,5 – 0,7
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,3	0,2 – 0,3	0,15 – 0,2	0,1 – 0,15
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними коштами, %	>22	12 – 22	0 – 12	-11 – 0
Коефіцієнт автономії, %	>50	20 – 50	10 – 20	3 – 10

Джерело: розроблено авторами на підставі [9]

Таблиця 4

Напрями прийняття заходів щодо поліпшення інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств

Показники	Узагальнені значення за роками		Тенденція зміни	Напрямок бажаної зміни	Напрямок фактичної зміни
	2017	2018			
Рентабельність продажу	14,22	13,90	-0,32	↑	↓
Рентабельність активів	9,22	10,07	0,84	↑	↑
Рентабельність власного капіталу, %	41,82	32,12	-9,70	↑	↓
Частка зносу основних засобів, %	62,16	64,97	2,81	↓	↑
Рентабельність оборотних активів, %	13,15	14,09	0,94	↑	↑
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,85	1,74	-0,11	↑	↓
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,92	0,98	0,06	↑	↑
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,0023	0,0003	0,00	↑	↓
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними коштами, %	227,69	228,31	0,62	↑	↑
Коефіцієнт автономії, %	30,87	31,78	0,90	↑	↑

Джерело: розроблено авторами

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, проведене дослідження дозволяє зробити висновок про можливість зниження рівня інвестиційної привабливості фармацевтичних підприємств у наступних періодах. Тому існує необхідність виявлення негативних чинників впливу на рівень інвестиційної привабливості за специфічними показниками, які характеризують

переважно прибутковість та наявність власного капіталу для подальших інвестицій. Саме ці показники, як доводить світова практика, є вирішальними для поліпшення управління інвестиційною привабливістю фармацевтичних підприємств України.

Подальших дослідження будуть спрямовані на удосконалення загальних методик оцінювання інвестиційної привабливості та

ефективності поліпшення управління інвестиційною привабливістю підприємств різних галузей.

Література

1. Дзеніс В. О. Міжнародна інвестиційна привабливість підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2017. № 5. С. 23–29.

2. Затонацька Т. Світовий досвід формування державної інвестиційної політики та механізмів її реалізації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2014. №9(161). С. 6–9.

3. Грідасов В. М. Вдосконалення системи оцінки інвестиційної привабливості підприємства з точки зору зовнішнього інвестора. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. №3(7). С. 180–184.

4. Пожуєва Т. О. Сучасні підходи до формування інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: збірник наукових праць*. Маріуполь: Вега-Принт, 2010. Т. 3. С. 45–50.

5. Калінеску Т. В. Методологічні та прагматичні аспекти сучасної інноваційної активності підприємств. *Часопис економічних реформ*. 2017. № 3(27). С. 42–48.

6. Калінеску Т. В., Кирилов О. Д., Фоменко А. О. *Оцінювання гнучкості інноваційного розвитку підприємств та виробничого персоналу*: монографія. Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. 316 с.

7. *Активізація інноваційної діяльності підприємств*: монографія / [Колектив авторів], за наук. ред. Т.В. Калінеску. Луганск: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2014. 224 с.

8. Бачення 2020: План дій у сфері розвитку фармацевтичного сектору в Україні. URL: http://chamber.ua/Content/Documents/-1613326644Vision2020_ukr.pdf (дата звернення: 12.11.2019)

9. Садеков А. А., Лисова Н. А. *Инвестиционная привлекательность предприятий (методология и методика оценки)*: моногра-

фия. Донецьк: ДонГУЭТ им. М. Туган-Барановского, 2001. 270 с.

Reference

1. *Dzenis, V. O. (2017). The International investment attractiveness of enterprise. Market Infrastructure, 5, 23–29.*

2. *Zatonatska, T. (2014). World experience of forming the public investment policy and mechanisms of its realization. The Announcer Kyiv National University of Taras Shevchernko, 9 (161), 6–9.*

3. *Gridasov, V. M. (2010). Perfection of estimation system the investment attractiveness of enterprise from the point of view the external investor. Announcer of Zaporizhzhya National University, 3 (7), 180–184.*

4. *Pozhueva, T. O. (2010) Modern approaches to forming of investment attractiveness the subject of ménage. Theoretical and practical aspects of economy and intellectual property, 3, 45–50.*

5. *Calinescu, T. V. (2017). Methodological and pragmatic aspects of modern innovative activity of enterprises. Time description of economic reforms, 3, 42–48.*

6. *Calinescu, T. V. & Kirilov, O. D. & Fomenko, A. O. (2016). Evaluation of flexibility of innovative development of enterprises and manufacturing personnel Severodonetsk: Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, 316.*

7. *Activation of innovative activity of enterprises (2014). T.V. Calinescu (Ed.). Luhansk: Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, 224.*

8. *Vision is 2020: Plan of actions in the field of development pharmaceutical sector in Ukraine. Retrieved from: http://chamber.ua/Content/Documents/-1613326644Vision2020_ukr.pdf*

9. *Sadekov, A. A. & Lisova, N. A. (2001). Investment attractiveness of enterprises (methodology and methodology of estimation). Donetsk: DonSUET of M. Tugan-Baranovskyi, 270.*

Стаття надійшла
до редакції : 01.11.2019 р.

Стаття прийнята
до друку: 27.12.2019 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Калінеску Т. В. Оцінювання інвестиційної привабливості фармацевтичного підприємства / Т. В. Калінеску, А. С. Безрукова // Часопис економічних реформ. – 2019. – № 4 (36). – С. 13–20.

